

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/7/2021
Identifikačné číslo spisu:	6112215885
Dátum vydania rozhodnutia:	26.10.2022
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:6112215885.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ Q.. W. R., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom O. O., V. XXX, 2/ Q.. X. R., D., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom O. O., V. XXX, 3/ A. V., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom O. O., V. XXX, 4/ H. X. V., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom V. XXX, O. O., všetci právne zastúpení URBÁNI & Partners s.r.o., Skuteckého 17, Banská Bystrica, IČO: 36 646 181, proti žalovanému U. W., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom Š. XX, O. O., právne zastúpenému Advokátska kancelária MESSINGER & Partners, s.r.o., so sídlom Banská Bystrica, Kollárova 833/43, IČO: 36 860 000, o určenie vecného bremena, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 13C/158/2012, konajúc o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 12Co/265/2018-370, zo dňa 30. januára 2020, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12Co/265/2018-370 zo dňa 30. januára 2020 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/158/2012-225 z 16. novembra 2017 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica, ako súd prvej inštancie (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“), rozsudkom zo dňa 16.11.2017 rozhodol, že žalobcovia 1/, 2/ ako vlastníci nehnuteľnosti - stavby rodinného domu súp. č. XXXX postaveného na pozemku KN C č. 2301/2, pre kat. úz. Y, evidovaného na LV č. XXXX a žalobcovia 3/, 4/ ako vlastníci nehnuteľnosti - stavby rodinného domu súp. č. XXXX postaveného na pozemku KN C č. 2302/1, pre kat. úz. Y, evidovaného na LV č. XXXX, majú právo vecného bremena spočívajúce vo vedení kanalizačnej prípojky za účelom odvádzania odpadových vôd k pozemku vo výlučnom vlastníctve žalovaného parcely č. KN C č. 2363/1 zastavané plochy a nádvoria o výmere 1365 m², pre kat. úz. Y, evidovaného na LV č. XXXX, v rozsahu vyznačenom bodmi č. 4, 5, 6, 1, 2 a 11 v pripojenom geometrickom pláne č. 11929430-15/2012 vypracovanom geodetom Š. Q., overenom Správou katastra Banská Bystrica dňa 28.05.2012 pod č. 401/2012, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť rozhodnutia (I. výrok). O trovách prvoinštančného konania rozhodol tak, že žalobcovia 1/, 2/, 3/ a 4/ majú nárok na náhradu trov konania od žalovaného, o výške ktorej rozhodne prvostupňový súd samostatným uznesením (II. výrok).

2. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) rozsudkom z 30. januára 2020 sp. zn. 12Co/265/2018-370 potvrdil rozsudok a žalobcom 1/ až 4/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil krajský súd tým, že považoval rozsudok okresného súdu za vecne správny. K uvedeným odvolacím argumentom žalovaného odvolací súd uviedol, že žalovanému v súvislosti s rozhodnutím o vstupe do konania na strane žalovaného namiesto pôvodne žalovanej síce nebola doručená žaloba s listinnými dôkazmi, tieto mu však prvoinštančný súd doručil dňa 02.05.2016 (č. l. 159), pričom do uvedeného dňa sa neuskutočnilo žiadne pojednávanie, pretože i keď boli vytýčené viaceré pojednávania, tieto boli zmarené a odročené práve konaním žalovaného, ktorý sa neustále ospravedlňoval na vytýčené pojednávania a žiadal o ich odročenie zo zdravotných dôvodov. Pokiaľ ide o pojednávanie vytýčené na deň 14.06.2016, je pravdou, že žalovaný predvolanie prevzal až dňa 13.06.2016, avšak zásielku mal na pošte uloženú už odo dňa 26.05.2016. Rovnako si oneskorene prevzal predvolanie aj na pojednávanie vytýčené na deň 20.10.2016 deň po pojednávaní dňa 21.10.2016 a to napriek tomu, že zásielka bola uložená na pošte už odo dňa 05.10.2016. Žalovaný sa mal možnosť k veci vyjadriť, neustálym ospravedlňovaním sa na pojednávania, o ktorých odročenie žiadal, spôsoboval predlžovanie sporu a prieťahy v konaní. Po vstupe žalovaného do konania bolo vytýčených 9 pojednávanií, z ktorých bolo 8 zmarených práve z dôvodov na strane žalovaného. V súvislosti s namietaným nevyjadrením sa k žalobe odvolací súd poukazuje na vyjadrenie pôvodnej žalovanej zo dňa 24.09.2012 (na č. l. 37 spisu). Odvolací súd preto považoval túto odvoláciu námietku žalovaného za nedôvodnú. Žalovaný uplatnil aj odvolací dôvod podľa § 366 CSP. Žalovaný k odvolaniu pripojil originál Protokolu získaný zo Štátneho archívu v Banskej Bystrici po meritórnom rozhodnutí prvoinštančného súdu, pričom dôvodom, prečo tento dôkaz nepoužil v konaní pred súdom prvej inštancie bez svojej viny bol žalovaným tvrdený nepriaznivý zdravotný stav. Žalovaný v odvolaní vymedzil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. g) CSP, preto právo na uvedenie novôt bolo podmienené nezavinením doterajšieho nepoužitia skutočností a dôkazov. Bolo preto povinnosťou žalovaného dokázať, že nový prostriedok procesnej obrany, ktorý uvádzal až v odvolaní, nemohol v doterajšom priebehu konania použiť bez svojej viny. Odvolací súd však dospel k záveru, že žalovaný nepreukázal, že bez svojej viny nemohol uplatniť pred súdom prvej inštancie nový dôkaz - Protokol, pretože bol počas konania pred súdom prvej inštancie nečinný, neustále sa ospravedlňoval na pojednávania, žiadal o ich odročenie, pričom ani prípadná neúčast' na pojednávaniach pre jeho nepriaznivý zdravotný stav mu nebránila v tom, aby zadovážil a predložil súdu prvej inštancie listinné dôkazy slúžiace na jeho obranu, prípadne, aby navrhol zabezpečenie tohto dôkazu súdom. Z uvedeného dôvodu táto odvolacia argumentácia žalovaného v podobe nových skutočností a dôkazov nie je prípustná a odvolací súd žalovaným predložený nový dôkaz nevyhodnocoval ani naň pri svojom rozhodnutí neprihliadal.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok potvrdil ako vecne správny. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie. Dovolanie odôvodnil ustanovením § 420 písm. f) CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces). Navrhol zrušiť rozsudok okresného aj krajského súdu a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

Žalovaný uviedol, že odvolací súd sa nedostatočne zaoberal a vôbec sa nevysporiadal s odvolacími dôvodmi uvádzanými žalovaným, keď sa vo svojom odôvodnení nezaobrá tak ako prvostupňový súd zdravotným stavom žalovaného vo vzťahu k samotnému priebehu konania na súde prvého stupňa. Jednou z odvolacích námietok žalovaného bolo porušenie jeho práva na spravodlivý proces tým, že mu konaním prvoinštančného súdu bolo znemožnené vykonávať svoje procesné práva v súvislosti s dvomi odročenými pojednávaniami, pri ktorých nebola v jednom prípade zachovaná lehota na prípravu a v druhom prípade mu bolo doručené predvolanie až deň po jeho konaní, ako aj z dôvodu, že žaloba a listinné dôkazy mu neboli doručené v súvislosti s rozhodnutím prvoinštančného súdu o vstupe nového účastníka do konania na strane žalovaného uznesením zo dňa 24.03.2015.

S vyjadrením a názorom odvolacieho súdu sa žalovaný nestotožňuje nakoľko je toho názoru, že tak prvoinštančný a ani odvolací súd sa vôbec nevysporiadal s jeho závažným zdravotným stavom, postupom súdu prvej inštancie a na to nadväzujúcim odvolacím dôvodom uvádzaným žalovaným,

ktorým bolo porušenie jeho práva na spravodlivý súdny proces. Dovolaciemu súdu poukazujeme na skutočnosť, že žalovaný je ťažko zdravotne postihnutý invalidný dôchodca trpiaci na ochorenie srdca, pacientom s diagnózou NYHA IV. Predmetná choroba ohrozuje život a zdravie žalovaného a aj normálnu telesnú činnosť pacienta a každý druh činnosti spôsobuje vážne ťažkosti ohrozujúce jeho život. Pacienti so srdcovou chorobou NYHA IV sú neschopní robiť akúkoľvek fyzickú činnosť bez ťažkostí. Symptómy srdcového zlyhávania sú zjavné už v pokoji alebo pri minimálnej aktivite (osobná hygiena), ktorá ťažkosti stupňuje. Ide o najvyšší stupeň srdcového ochorenia. Žalovaný taktiež v priebehu konania absolvoval niekoľko operácií srdca a bojoval tak o svoj život. Žalovaný si teda počas konania nedokázal z dôvodu dlhotrvajúcej choroby plánovať svoje dni a venovať sa súdnemu sporu, tak isto jeho finančná situácia nedovoľovala zabezpečiť si advokáta.

S predmetným zdravotným stavom žalovaného sa vo svojom rozhodnutí tak prvoinštančný súd ako aj odvolací súd vôbec nezaoberal, jeho zdravotný stav nebrali vôbec do úvahy, iba vo svojom rozhodnutí súdy skonštatovali, že žalovaný sa mal možnosť k veci vyjadriť avšak neustálením ospravedlňovaním sa na pojednávania, o ktorých odročenie žiadal, spôsoboval predlžovanie sporu a prieňahy v konaní. Prvoinštančný súd ako aj žalobcovia od počiatku, resp. od vstupu žalovaného do konania vedeli o jeho vážnom zdravotnom stave. Napriek tomu prvoinštančný súd porušil práva žalovaného na spravodlivý proces v prvom rade tým, že pri rozhodnutí súdu zo dňa 24.03.2015 o vstúpení nového účastníka do konania na strane žalovaného, nebol žalovanému doručený ani návrh na začatie konania spolu s výzvou na jeho vyjadrenie a ani iné doklady, resp. dôkazy, ktoré boli počas konania predložené žalobcami. O predmetné doklady, žiadal žalovaný prvoinštančný súd svojou žiadosťou zo dňa 07.03.2016 doručenou súdu dňa 14.03.2016. Žalovaný sa teda po vstúpení do konania na základe rozhodnutia súdu zo dňa 24.03.2015, č. k. 13C/158/2012-132 k predmetnej veci nevyjadril, či už písomne alebo ústne, nakoľko mu to neumožňoval jeho zlý zdravotný stav a tak isto skutočnosť, že súd žalovanému nedoručil rovnopis žaloby s prílohami.

Ďalej žalovaný namietal, že v druhom rade nebol dodržaný procesný postup prvoinštančného súdu v predvolávaní žalovaného na pojednávania, súdu bolo zrejmé akým ochorením je žalovaný postihnutý, no aj napriek tomu sa počas konania stalo, že žalovanému bolo doručené predvolanie na pojednávanie jeden deň pred jeho konaním a to konkrétne predvolanie na pojednávanie, ktoré sa malo konať dňa 14.06.2016, ktoré žalovaný prevzal v riadnej odbernej lehote na pošte dňa 13.06.2016 a z ktorého neúčasti sa riadne ospravedlnil a požiadal o odročenie pojednávania. Predvolanie na pojednávanie, ktoré sa malo konať dňa 20.10.2016 prevzal žalovaný v odbernej lehote a to až dňa 21.10.2016, teda deň po konaní pojednávania. V tomto prípade sa absolútne nestotožňujeme ani s názorom odvolacieho súdu, ktorý vo svojom odôvodnení rozhodnutia, bráni procesný postup prvoinštančného súdu v tom, že žalovaný prevzal predvolanie na pojednávanie vytyčené na deň 14.06.2016, až dňa 13.06.2016, avšak zásielku mal na pošte uloženú už odo dňa 26.05.2016. Rovnako si oneskorene prevzal predvolanie aj na pojednávanie vytyčené na deň 20.10.2016 deň po pojednávaní dňa 21.10.2016 a to napriek tomu, že zásielka bola uložená na pošte už odo dňa 05.10.2016. Súd mal jednoznačne pri doručovaní predvolania na pojednávania postupovať tak, že mal brať do úvahy odbernú lehotu, ktorú mal žalovaný na prevzatie zásielky na pošte s tým, že keď preberie zásielku v odbernej lehote aj posledný deň stále mu ostane v zmysle § 178 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku najmenej 5 dní na jeho prípravu. Táto lehota však zo strany súdu nebola dodržaná.

Žalovaný poukázal tiež na to, že odvolací súd sa tak isto vo svojom rozhodnutí žiadnym spôsobom nezaoberal namietanou skutočnosťou zo strany žalovaného, keď prvoinštančný súd doručil žalovanému Uznesenie zo dňa 24.02.2017 na základe ktorého súd rozhodol o tom, že na ďalšie návrhy žalovaného na odročenie pojednávania nebude prihliadať. Toto rozhodnutie súdu považujeme za neštandardné a obzvlášť po tom, že bolo vydané po dvoch odročeniach, ktoré boli spôsobené chybou na strane súdu a to nezachovaním lehoty na prípravu pojednávania v prvom prípade a v druhom prípade, keď bolo predvolanie na pojednávanie doručené žalovanému až deň po jeho konaní. Týmto konaním súdu bolo v tom čase znemožnené žalovanému vykonávať svoje procesné práva v takej miere, že konaním súdu došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces. Napriek vyššie uvedenému, bez vypočutia žalovaného a prípadného písomného vyjadrenia žalovaného, dňa 16.11.2017 na konanom pojednávaní, z ktorého neúčasti sa žalovaný pre trvajúce zdravotné problémy ospravedlnil, súd vo veci rozhodol. Dovolaciemu súdu poukazujeme aj na skutočnosť, že prvoinštančný súd nevyužil ani možnosť vypočuť žalovaného z dôvodu jeho zdravotného stavu, ktorý mu bol dobre známy vo svojej domácnosti.

Žalovaný tak isto nesúhlasí s rozhodnutím odvolacieho súdu na základe ktorého odvolací súd neprihliadol na dôkaz predložený žalovaným v odvolacom konaní, kde uviedol, že bolo povinnosťou žalovaného dokázať, že nový prostriedok procesnej obrany, ktorý uvádzal až v odvolaní, nemohol v doterajšom priebehu konania použiť bez svojej viny.

Žalovaný tvrdil, že dostatočne preukázal závažnosť jeho ochorenia počas konania na prvoinštančnom súde, ktoré od samého počiatku konania ovplyvňovalo jeho účasť aktívne sa zapájať do konania. Žalovaný teda nemal možnosť dopátrať sa k novému dôkazu a to Protokolu o vytýčení hranice pozemkov - overená kópia originálu vystaveného Štátnym archívom v Banskej Bystrici dňa 19.02.2018, nakoľko v tom čase nebol schopný sa ani len venovať súdnemu sporu. O predmetnom novom dôkaze sa žalovaný dozvedel až po zlepšení jeho zdravotného stavu, keď už bolo konanie na súde prvej inštancie ukončené. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť sa dal následne v odvolacom konaní zastupovať advokátom. To, že dôkaz bol vypátraný a dohľadaný až po ukončení prvostupňového konania, svedčí jeho vydanie Štátnym archívom v Banskej Bystrici dňa 19.02.2018, je pritom pravda, že jediný dôvod prečo sa tak stalo až po ukončení konania bolo zlepšenie zdravotného stavu žalovaného. Nakoľko predmetný dôkaz, ktorý bol predložený až v odvolacom konaní má podstatný vplyv na rozhodnutie v predmetnej veci a nebolo možné ho predložiť v prvoinštančnom konaní bez viny žalovaného, mal súd predložený nový dôkaz vyhodnotiť a pri svojom rozhodnutí mal naň prihliadnuť. Súd práve naopak, z neznámych dôvodov vydal rozhodnutie na základe nepravdivého dôkazu predloženého žalobcami.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti navrhuje, aby najvyšší súd ako dovolací súd rozhodol tak, ako to je uvedené v petite tohto dovolania.

4. Žalobcovia 1/ až 4/ považujú dovolanie za nedôvodné, pričom podľa § 431 a nasl. CSP žalovaný nevymedzil dovolacie dôvody. Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/265/2018 z 30.01.2020 považuje strana žalobcov za správny, či už po formálnej ale i materiálnej stránke, rovnako tak rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 13C/158/2012 z 16.11.2017. Žalobcovia navrhli dovolanie žalovaného ako nedôvodné zamietnuť. Rozhodnutie odvolacieho súdu považujú za vecne správne a stotožňujú sa s ním.

Pokiaľ ide o obsah dovolania, žalovaný v tomto smere poukazuje z jeho pohľadu na určité formálne nedostatky, ktoré však strana žalobcov popiera a má za to, že konajúci súd vyvinul maximálne úsilie, aby vec prejednal a rozhodol. Samotný žalovaný však svojím prístupom nijako neprispel k efektívnosti konania, čo však nemožno zamieňať za pochybenie súdov nižších inštancií. Strana žalobcov sa totiž vždy podriadila procesnému postupu súdu, ktorý bol naviac predmetom prieskumu i v odvolacom konaní. Senát odvolacieho súdu nenašiel žiadne pochybenia v konaní pred súdom prvej inštancie a preto ani rozsudok odvolacieho súdu nie je sám nesprávny. Žalobcovia považujú v danom prípade za naplnený princíp právnej istoty účastníka, či už z rozhodnutia alebo aj postupu odvolacieho súdu a majú za to, že nie je vo veci preukázané akékoľvek pochybenie majúce vplyv na rozhodovaciu činnosť. Konanie, ktoré presahuje 7 rokov, poskytlo sporovým stranám dostatok času i priestoru na realizáciu svojich práv, možnosť vyjadrení, voľbu zástupcu a pod. Preto sa nestotožňujeme ani s argumentáciou ohľadne zdravotného stavu žalovaného; tento nemôže byť dôvodom pre obštrukcie a ani pre nečinnosť súdu. Napriek tomu, že procesný postup je vecou úvahy konajúceho súdu, strana žalobcov nevidí žiadne pochybenia, ktorý by mali predstavovať dôvod pre vyhovieť podanému dovolaniu. Tu poukazujeme na vyjadrenie odvolacieho súdu vo veci samej, kedy reagoval na odvolacie námietky tohto charakteru správne a zákonne.

Námietky ohľadne merita veci sú nedôvodné, pretože jednak dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia prezentovaný nebol, jednak sa nejedná v odvolacom konaní o dôkazy, ktoré by nemohli byť predložené už v konaní základnom.

Podľa žalobcov zdravotné problémy sporovej strany nemôžu byť absolútnym problémom pre prejednanie sporu. Poukazujeme, že tu spor trval 7 rokov, pričom existoval nespočet možností, ako mohol žalovaný postupovať. Z pohľadu žalobcov toto konanie bolo vnímané absolútne účelovo, pričom malo za následok prietahy v konaní. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP nie je naplnené v prejednávanom spore, potom aj s ohľadom na judikaturu Najvyššieho súdu SR (1Cdo/241/2018 z 26.06.2019) dovolanie v časti, v ktorej sa namieta existencia procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, keď nebolo preukázané, že by došlo k nesprávnemu procesnému postupu tým, že by nebolo zachované rovné postavenie strán, ako aj, že súdy správne nevyhodnotili vykonané dôkazy, teda že by došlo k porušeniu

práva dovolateľa na spravodlivý proces, treba odmietnuť ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP. Žalobcom, hoci procesný postup im neprichodí hodnotiť absolútne, preto rozsah dovolania žalovaného nepredstavuje dôvod, pre ktorý by mali mať pochybnosť o zákonnom postupe súdu prvej inštancie, resp. odvolacieho súdu. Samotná rovnosť sporových strán bola v konaní zachovaná, s nespočetným množstvom pre žalovanú stranu, aby realizovali svoj postup a právo v zákonných intenciách, čo sa nestalo. Navrhli, aby po zvážení obsahu dovolania a jeho subsumovaní pod prípustné procesné hľadisko nenaplnenia dovolacích dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného odmietol. Zároveň žiadali priznať trovy dovolacieho konania.

5. K uvedenému vyjadreniu žalobcov sa vyjadril žalovaný tak, že sa v plnom rozsahu pridrižiava všetkým jeho vyjadrením uvedených v dovolaní zo dňa 24.04.2020. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti navrhuje, aby Najvyšší súd ako dovolací súd rozhodol tak, ako to je uvedené v petite dovolania a teda, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie podľa ustanovenia § 449 ods. 1 a 2 a ustanovenia § 450 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo vydané napadnuté rozhodnutie (§ 424 CSP), za splnenia tiež podmienok zastúpenia takejto strany a spisania jej dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a tiež dôvodné.

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, a/alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. V danom prípade dovolateľ uplatňujúci dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, konkrétne namietal, že k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces malo dôjsť tým, že prvostupňový súd mu neumožnil jeho práva na spravodlivý proces tým, že mu konaním prvoinštančného súdu bolo znemožnené vykonávať svoje procesné práva v súvislosti s dvomi odročenými pojednávaniami, pri ktorých nebola v jednom prípade zachovaná lehota na prípravu a v druhom prípade mu bolo doručené predvolanie až deň po jeho konaní a že tak prvoinštančný a ani odvolací súd sa vôbec nevysporiadal s jeho závažným zdravotným stavom, postupom súdu prvej inštancie a na to nadväzujúcim odvolacím dôvodom uvádzaným žalovaným, ktorým bolo porušenie jeho práva na spravodlivý súdny proces. Dovolateľ namietal, že prvoinštančný súd porušil jeho práva na spravodlivý proces tým, že pri rozhodnutí súdu zo dňa 24.03.2015 o vstupe nového účastníka do konania na strane žalovaného, mu nebol doručený ani návrh na začatie konania spolu s výzvou na jeho vyjadrenie a ani iné doklady, resp. dôkazy, ktoré boli počas konania predložené žalobcami.

10. Podľa článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“) každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná

nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhoduje o jeho občianskych právach a záväzkoch. Podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru jednou zo všeobecných záruk spravodlivého prejednávania veci pred súdom je zásada „rovnosti zbraní“. Tento princíp je jedným zo znakov širšieho konceptu spravodlivého súdneho konania a vyžaduje, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť protistrane. Koncept spravodlivého súdneho konania v sebe implikuje právo na kontradiktórne konanie, podľa ktorého procesné strany musia dostať príležitosť predložiť nielen všetky dôkazy potrebné na to, aby ich návrh uspel, ale aj zoznámiť sa so všetkými dôkazmi a pripomienkami, ktoré boli predložené s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu a vyjadriť sa pred ním. Požiadavka, aby procesné strany v konaní mali možnosť dozvedieť sa a vyjadriť sa ku všetkým zhromaždeným dôkazom alebo k stanoviskám pripojeným v spise, sa aplikuje aj na odvolacie konanie.

11. Podľa čl. 6 ods. 1 CSP strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu.

12. Podľa čl. 6 ods. 2 CSP súd zohľadňuje špecifické potreby strán sporu vyplývajúce z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia.

13. Podľa § 160 ods. 1 CSP súd poskytuje stranám poučenia o ich procesných právach a povinnostiach v rozsahu ustanovenom týmto zákonom.

14. Podľa § 160 ods. 2 CSP súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci.

15. V napadnutom rozhodnutí krajského súdu sa odvolací súd skutočne nevysporiadal s podstatnou odvolacou argumentáciou dovolateľa, ktorá sa týkala jednak nesprávneho procesného postupu a konania prvoinštančného súdu, ktorým bolo znemožnené vykonávať procesné práva dovolateľa v súvislosti s dvomi odročenými pojednávaniami, pri ktorých nebola v jednom prípade zachovaná lehota na prípravu a v druhom prípade mu bolo doručené predvolanie až deň po jeho konaní a ktoré boli podkladom k tomu, že dovolateľovi bolo rozhodnutím súdu zo dňa 24.02.2017 na základe ktorého súd rozhodol o tom, že na ďalšie návrhy žalovaného na odročenie pojednávania nebude prihliadať, nakoľko ani prvostupňový súd a ani odvolací súd sa vôbec nevysporiadal s jeho závažným zdravotným problémom, hoci podľa čl. 6 ods. 2 CSP tak mali učiniť. Ak tak nepostupovali možno z toho vyvodiť záver, že postupom súdu prvej inštancie a na to nadväzujúcim odvolacím rozhodnutím, došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý súdny proces. Taktiež je nutné zdôrazniť, že spoločne so vstupom do konania nového účastníka na strane žalobcu, nedošlo k splneniu všeobecnej poučovacej povinnosti zo strany prvostupňového súdu podľa § 160 ods. 2 CSP o jeho práve zvoliť si advokáta alebo o možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci o ktorej musí byť účastník súdneho konania poučený vždy.

16. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami preto zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, majúc za to, že náprava zrušením len rozhodnutia odvolacieho súdu je v tomto prípade možná i postačujúca (§ 449 ods. 2 CSP).

17. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.